

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Osobní finance

Základní definice

- **Osobní finance** - představují aplikaci principů finanční ekonomie na individuální a rodinná finanční rozhodnutí.
- **Osobní finance** - zahrnují všechny finanční aspekty našeho života (rozpočet domácnosti, spoření, pojištění, daňové otázky, úvěry, investování).

Základní otázky osobních financí

- Jak vysoké jsou moje (měsíční, roční) příjmy, resp. příjmy mé rodiny? Z čeho se skládají? Jak se bude měnit jejich výše v budoucnu?
- Je možné zvýšit moje příjmy? Jakým způsobem, a o kolik?

A analogicky:

- Jak vysoké jsou moje (měsíční, roční) výdaje, resp. výdaje mé rodiny? Z čeho se skládají? Jak se bude měnit jejich výše v budoucnu?
- Je možné moje výdaje snížit? Jakým způsobem, a o kolik?
- Jakým způsobem moje příjmy využiji co nejlépe?

Základní otázky osobních financí

- Kolik jsme schopni ušetřit? A jak nejlépe zhodnocovat ušetřené finanční prostředky?
- Kolik peněz budeme potřebovat na výchovu a vzdělání svých dětí?
- Kolik peněz budeme potřebovat na pořízení bydlení?
- Kolik peněz budeme mít k dispozici při odchodu do důchodu? Jakou životní úroveň si chci v té době zabezpečit?
- Jak zvládnout současná i budoucí rizika?
- Jak vysoký je můj majetek a jak vysoké jsou mé závazky?

Cíl osobních financí

- **Hlavním cílem osobních financí je snaha o maximalizaci tržní hodnoty osobního majetku. Cílem každého jednotlivce je snaha o jeho dlouhodobou prosperitu a zajištění dlouhodobě (přiměřeně) vysoké (zvyšující se) životní úrovně.**

Důležitá životní rozhodnutí

- Investování do správných aktiv.
- Chraňte svá aktiva!
- Volba povolání (podnikání x zaměstnání).
- Volba přiměřeného životního stylu.
- Zadlužujte se přiměřeně a v „nutných“ případech.
- Radost z dětí má své finanční vyjádření.
- Manželství je finanční oříšek.

Dílčí finanční cíle

- Spoření
- Investování
- Optimalizace výnosů
- Zabezpečení „trvalých“ budoucích příjmů

Investování versus osobní finance

- Investování je součástí oboru finance.
- Jste-li soukromý investor, pak bude součástí vašich osobních financí.
- Zastupujete-li nějakou společnost, pak bude investování součástí vašich firemních financí
- Osobní finance je pojem, který zahrnuje všechny finanční aspekty vašeho života.
- Patří sem rozpočet vaší domácnosti, spoření, různé druhy pojištění, daňové otázky, úvěry a v neposlední řadě i investování.

Co předchází investování

- Samotnému investování by mělo předcházet zabezpečení základních finančních potřeb:
- pokrytí běžných výdajů,
- zajištění úplného a včasného splácení dluhů,
- pokrytí životních a majetkových rizik,
- vytvoření finanční rezervy pro nečekané výdaje.

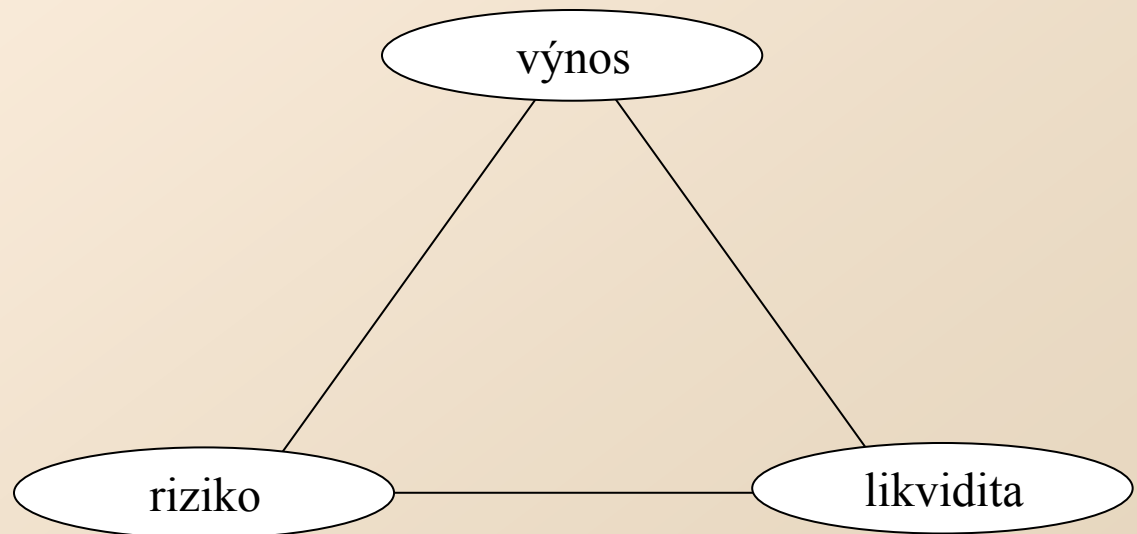
Co předchází investování

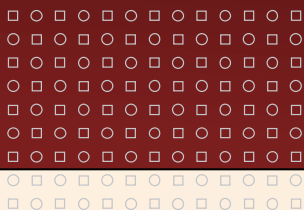
- Jakmile dokážeme pokrýt tyto základní finanční potřeby, přichází na řadu investování:
 - Určíme si vlastní investiční strategii.
 - V ní definujeme, na jak dlouho budeme investovat, jak často budeme investovat, zda pravidelně či jednorázově, a kolik prostředků budeme chtít investovat, případně v budoucnu cílově vytvořit.
 - Zároveň je třeba si odpovědět na otázku, jaké riziko jsme ochotni při investování nést.

Magický trojúhelník investování

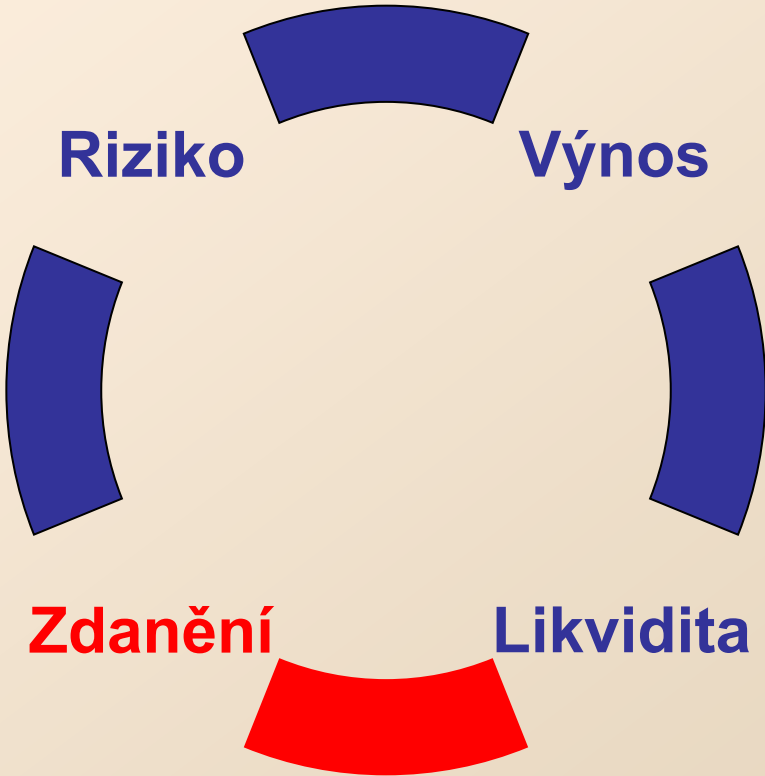
■ Kritéria rozhodování

- Výnos
- Riziko
- Likvidita

Magický kruh investování

Výběr aktiv

- **Aktivum** je cokoliv, co má nějakou hodnotu plynoucí z významu pro člověka.
- **Aktiva** mohou být finanční nebo nefinanční.
- Aktiva, do kterých investujeme, nazýváme investiční instrumenty nebo investiční nástroje.

Výběr aktiv

- **Finanční aktiva** jsou například akcie, dluhopisy, podílové listy či směnky. Finanční jim říkáme proto, že samy o sobě nepřinášejí majiteli užitek. Vyjadřují pouze finanční pohledávku.
- **Nefinanční (reálná) aktiva** jsou nemovitosti, umělecké předměty či komodity (jako ropa, pšenice nebo víno). Ty mají reálnou podobu a samy o sobě jsou člověku užitečné.

Individuální možnosti investování

■ Reálná aktiva

- Nemovitosti
- Umění, šperky, starožitnosti
- Komodity (zlato, drahé kovy, ropa, atp.)
- Víno

■ Finanční aktiva

- Bankovní vklady
- Stavební spoření
- Penzijní připojištění
- Akcie, Obligace
- Podílové fondy

Základní investiční zásady

- **Řid'te se více rozumem, než emocemi.**
 - Chtivost, euforie, obavy či panika jsou emoce, které mohou vaší investici ublížit. Pokud se necháte příliš unést náladami trhu, snadno nakoupíte nebo prodáte v nevhodnou dobu.
- **Myslete dlouhodobě.**
 - Investování je dlouhodobá záležitost. Nenechte se zneklidnit denními výkyvy v hodnotě vaší investice.
 - Investujte a vytrvejte. Myslete na svůj finanční cíl. Nikdo neví, jakým směrem se pohne akciový trh krátkodobě, ale všichni víme, jakým směrem se bude pohybovat dlouhodobě.

Základní investiční zásady

- **Neinvestujte do něčeho, čemu nerozumíte.**
 - Dříve než do něčeho vložíte své peníze, opatřete si co nejvíce informací o nabízeném produktu. Zkuste jej porovnat s ostatními nabídkami. Vyberte si takový, který zní rozumně, nikoliv jen lákavě.
 - Nevíte-li si rady, obraťte se na investiční profesionály.

- **Diverzifikujte.**
 - Neukládejte své peníze pouze do jednoho druhu aktiva, natož pak do aktiva jediného emitenta.
 - Vyberte si z celé škály akcií, dluhopisů, podílových fondů, bankovních vkladů i nefinančních aktiv.

Základní investiční zásady

■ Připravte se na chyby.

- I ti nejzkušenější investoři se dopouštějí chyb. Pokud se chyby dopustíte vy, připusťte si ji, zhodnot'te ji a poučte se z ní. Napříšt'te se takové chyby určit'te vyvarujete.

■ Nesázejte na horké tipy.

- Investiční doporučení analytiků v novinových člancích a televizním zpravodajství nejsou nejlepším vodítkem pro investora. Většinou se totiž o nich dozvídáte se zpožděním.
- Navíc ti, kdo investiční doporučení dávají, nenesou riziko spojené s vaším investičním rozhodnutím.

Základní investiční zásady

- **Jednejte pouze s firmami, které mají příslušná povolení.**
- **Připusťte přiměřené riziko.**
 - Pokud máte obavu z jakéhokoliv rizika, budete odkázáni na investice, které sotva překonají inflaci.
 - Nebojte se připustit riziko, které se po důkladné analýze ukáže být přiměřeným.

Základní investiční zásady

- **Nesnažte se rychle zbohatnout.**
 - Pokud vidíte investování jako příležitost k rychlému zbohatnutí, pak snadno připustíte nepřiměřené riziko a místo investování se pustíte do spekulace. V takovém případě můžete snadno prodělat.
- **Začněte finanční rezervou.**
- **Nezapomeňte na poplatky.**
 - Při výběru vhodného investičního nástroje nezapomeňte, že jsou s jeho nákupem spojeny poplatky.

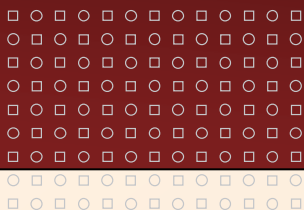
Základní investiční zásady

- **Zapomeňte na to, co bylo.**
 - Neohlížejte se příliš na minulou výnosnost cenných papírů či podílových fondů. Ta není pro budoucnost důležitá.
 - Soustřeďte se raději na kvalitu daného aktiva, jeho budoucí potenciál a budoucí rizika.
- **Nesnažte se "časovat trh".**
 - Myslíte si, že dokážete určit, kdy je trh takzvaně "nahore" a kdy "dole"? V určitých případech možná ano.
 - Statistiky ovšem jasně dokazují, že žádný z profesionálních portfolio manažerů není schopen toto předpovídat systematicky a spolehlivě.

Základní investiční zásady

■ Začněte co nejdříve.

- Čím dříve začnete investovat, tím delší čas bude mít vaše investice pro zhodnocení. Nenechávejte zbytečně peníze ležet ladem na málo úročených bankovních účtech.
- Pamatujte, že největší chybou je neinvestovat vůbec.

Bonus: Buffettova pravidla investování

- 1. Nikdy neprodělej!!!
- 2. Nikdy nezapomeň na pravidlo č.1!!!

